

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

ВІВТОРОК,

5

ЛИПНЯ

1960 року
№ 22 (649)

Ціна 20 коп.

ДОРОГІ ДРУЗИ-ВИПУСКНИКИ!
РАДЯНСЬКИЙ ВУЗ ДАВ ВАМ УСЕ, ЩОБ ВИ БУЛИ
ЛЮДЬМИ З РОЗУМОМ ВЧЕНОГО, РУКАМИ РОБІТНИКА,
СЕРЦЕМ ПОЕТА, ХАРАКТЕРОМ БІЛЬШОВИКА.
БІЛЬШІСТЬ ІЗ ВАС ІДЕ В ШКОЛИ, ЩОБ НАВЧАТИ І
ВИХОВУВАТИ ТАМ СПРАВЖНІХ БУДІВНИКІВ КОМУ-
НІЗМУ. БУДЬТЕ ГІДНІ ЦЬОГО ВЕЛИКОГО ЗАВДАННЯ.
ЩАСЛИВОЇ ДОРОГИ, РІДНІ!

ТІЛЬКИ В ПРАЦІ ВЕЛИКА ЛЮДИНА

Складено останній іспит. Останній іспит у своєму рідному університеті, до якого рівно п'ять років тому — влітку 1955 року — ви прийшли. П'ять років — це не так уже й багато. Але пригадайте, якими ви були, коли вперше переступили поріг свого корпусу по вулиці Петра Великого, чи Радянської Армії, чи Щепкіна? І порівняйте з тими, які нині прощаються з своїми лабораторіями, кабінетами, викладачами і друзями. Може, декому з вас буде жаль тих юних вступників (адже вони «постарішали»), а може спаде на думку, що краще було б знову стати першокурсником, бо студентські роки прекрасні й неповторні. Все це природно, як природним є і той смуток, який огортає душу людини при всіх прощаннях і розлуках.

За ці п'ять років ви стали спеціалістами, здобули фах. Ви духовно виростили. Останнє п'ятиріччя ввійшло в історію країни, як період небувалого піднесення в усіх сферах життя: це освоєння цілинних земель і грандіозні перспективи комуністичного будівництва, накреслені історичним ХХІ з'їздом КПРС, це перші супутники Землі, радянський «сунік» і Закон про зміцнення зв'язку школи з життям і дальший розвиток системи народної освіти, це атомний криголам «Ленін» і титанічна боротьба нашого уряду за мир в усьому світі.

І ти, наш читачу, був не тільки свідком історичних подій, не тільки опановував закони науки. На другому і третьому курсах ти штурмом брав цілину і з гордістю все життя носитимеш значок цілинника; якщо ти був на фізико-математичному, то в обсерваторії вів спостереження за супутниками Землі, власними руками споруджував політехнічні майстерні; якщо ти вчився на філологічному, то першим в університеті проходив стажування в сільських школах. А скільки кукурудзи виламали ваші руки в Іванівському районі, скільки хороших шефів, піонервожатих і полум'яних агітаторів виростила серед вас наша комсомольська організація!

Озброєні найпередовішими знаннями, марксистсько-ленінським світоглядом, виходите ви нині в самостійне творче життя. В школах Південно-Західної і Далекосхідної залізниць чекають на приїзд біологів Світлани Сажієнко і Таміли Цапок; на неспокійну газетярську роботу на Вінничині збираються Валентин Мороз, Грицько Шендрік і Анатолій Бортняк; на Одеський завод «Більшовик», як своя, прийде хімік Валентина Плетьова, бо вона тут працювала над дипломною роботою; в Запорізько-

му раднаргоспі буде працювати випускниця фізико-математичного факультету Лілія Лещук, а її однокурсник Юрій Балкарей готуватиметься до вступу в аспірантуру; випускниця історичного факультету Клава Шеховцова разом з Ніною Сировою — викладачем російської мови та літератури — поїдуть у Знам'янку, на учительську роботу, а Валентина Шведова (викладач географії) — у Бородінський район Одеської області. Всіх не перелічиш. Адже стаціонар в цьому році закінчило 532 чоловіки! А заочний відділ — 954!

Нелегкий шлях був у наших випускників, а особливо у наших заочників. Але вони здолали всі труднощі. Колектив університету пишається своїми випускниками. І, проводжаючи їх в дорогу, нагадує: «Високо тримайте честь університету. Перед вами ще не один іспит поставитиме життя, і всі їх треба буде скласти на «відмінно». Пам'ятайте, що все, чим багата і могутня наша Вітчизна, створюється щедрою працею. Тільки в праці велика людина».

В

ОНА ходить нечутними кроками карпатським плаєм, вона бродить квітучою полониною, і червоний мак всипає своїми плестками для неї доріжку. В затуманених ізворах печально трубить вітер — то для неї він співає свою неповторну пісню. Смереки покійно хилить віти: чуєш наш го-мін — то для тебе, аби була чула до щастя, як листочки наші до вітру гірського. І вона все чує, все бачить...

В неспокійну беззоряну ніч блискавиці шмагують безхмарне небо. Та хіба спалиш його, коли воно дихає дощовицею? А вона вже витає над широководим Дніпром. Вгинається долу очерет, і Славути вістить їй про свій непокій. То довга повість. Її чули всі століття... Знову зводиться очерет, і її вже немає, вона вже в подільському лісі наслукає гуркіт грому і ловить тепло блискавиць, щоб і собі бути палючою, як і вони, і неопалимою, як дощові хмари.

ЛЕТІТЬ,

Вона якась невловима, але відчутна, як проста пісня. То — Молодість моя, то наша Молодість. І не сама вона ходить. З роду-віку вона з посестрою своєю, з щирою Любов'ю. Немає їм обом ні впину, ні перепину, нікого вони не минають. Не зчуєшся, як прийде, і не зглянешся, як відлетить назавше.

Її чекають інші... Тоді за нею не похопишся. Не було ще тих коней і немає ще по-

тягу, аби наздогнати її. Та чи й буде?

Вона прийде на поріг, стане: ось

вона прийде, лише востаннє: ось я знову прийшла, але вже більше не прийду. Підуть думки, гадки...

— Як багато не зроблено, — скажеш собі... — а вона вже й зникла, і сліду немає на порозі.

...В теплу провесінь прилітають журавлі. Ладнають гнізда, здружуються. В теплі літні вечори збираються, курличуть. А там, дивись, і час відлітати, ладнати інше житло. Сумно, ой, сумно їм залишати обжили місцину, але вже кличе шлях з тривогою, неспокоєм. І полетять ключі з веселим курликанням, і широкі степи, і негасимий Дніпро, і скуті задумою Карпати будуть колисати той кле-

кіт.

Тож летіть любі журавлики, хай вам щаслива путь буде, хай добрі

люди будуть раді вам. А гніздо ваще не занедбаємо. Хай пісня ваша буде світлою і щирою, хай помисли ваші будуть добрими, хай друге побачення з юністю буде ще вельми далеко.

Доброї путі вам, журавлики... доброї путі... А. БОРТНЯК.

ЖУРАВЛИКИ

я прийшла, але не забудь, — невзбарі підю. І така вона багата, розмаїта, така вона невисита: то в праці шукає вона нові стежини, то закрутиться, зашаленіє в звеселяючому танці, то затужить в сердечній пісні... І отак день за днем, літо за літом, а там знову

«Запиши адресу, товаришу. Хай наша дружба йде в життя разом з нами».

Фото П. Іванова.

ВІТЧИЗНО, ДЯКУЄМ ЗА ЩАСТЯ

ВІТАЄМО СОБРАТІВ-ОДЕСИТІВ

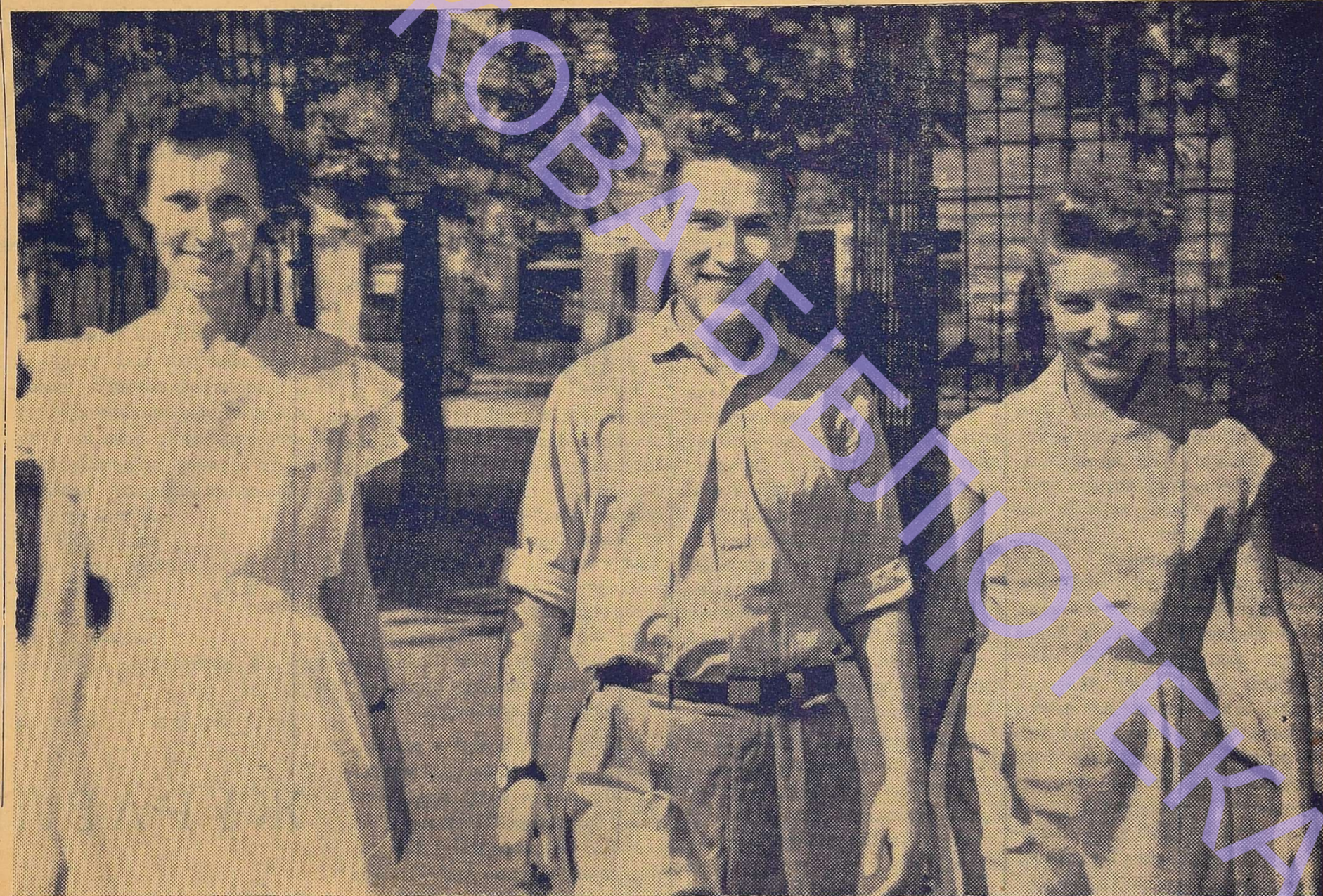
Дорогі колеги!
Вчені і студенти Кишинівського університету вітають собратів-одеситів з черговим випуском спеціалістів для народного господарства.

Під керівництвом професорів і викладачів, навчаючись у них, випускники університету стали справжніми знавцями своєї справи, працівниками, корисними своїй країні.

Безумовно, вихованці славного Одеського університету будуть гідною зміною старшого покоління радянських вчених і спеціалістів, які прославили Батьківщину своїми перемогами.

Бажаємо випускникам плодотворної роботи на благородному поприщі будівництва комунізму.

ВЧЕНІ І СТУДЕНТИ КИШИНІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ.

Вони були завжди серед перших

На фото випускники університету: Олена Крива (біологічний факультет), Юрій Ансімов (хімічний факультет), Клавдія Шеховцова (історичний факультет).

Фото П. Іванова.

НАМ ЛЕНІН ЗАПОВІВ УЧИТИСЬ

В. І. Ленін говорив, що перед нами стоїть велике завдання — створення комуністичного суспільства.

«Ви повинні бути першими будівниками комуністичного суспільства серед мільйонів будівників, якими повинні бути всякий юнак, всяка молода дівчина», — казав Ілліч.

Щоб стати активним будівником нового суспільства, потрібно **сучитись, учитись і ще раз учитись**.

Ми, комсомольці, виконуючи заповіді Ілліча, сумлінно і глибоко оволодали знаннями, а зараз їх

передаватимемо дітям.

У своїй педагогічній і виховній роботі ми будемо виходити з настанов Володимира Ілліча Леніна про те, що вся справа виховання, освіти і навчання сучасного молодого покоління має бути справою виховання в неї комуністичної моралі, про те, що наша школа повинна давати молоді основи знань, давати вміння формувати самим комуністичні погляди, повинна робити з них освічених людей.

О. КРИВА,
випускниця біологічного факультету.

Дипломи з відзнакою одержали випускники заочного відділу історичного факультету В. Вознюк та А. Тищенко.

Фото П. Іванова.

МИ БУДЕМО НАСЛІДУВАТИ

Лена Крива, Клава Шеховцова, Юра Ансімов, Анатолій Чухрій... та хіба їх перелічити? Це цілий загін молодих спеціалістів — випускників нашого університету. Не так давно, в 1955 році, боязко входили вони в аудиторію університету. І вже тоді, на першому курсі, стали активними членами великої університетської сім'ї.

Лену Криву, студентку біологічного факультету, вже на II курсі обрали членом комсомольського бюро факультету, а на IV курсі — членом бюро комітету ВЛКСМ університету.

Клаву Шеховцову і Юрія Ансімова протягом всіх років навчання в університеті товариші з історичного та хімічного факультетів обирали членами своїх комсомольських бюро.

Не залишили активісти комсомольської роботи і в цьому році — Лена була членом бюро комітету комсомолу університету і заступником секретаря комсомольського бюро біологічного факультету, Клава — членом курсового бюро на V курсі історичного факультету, Юрій — секретарем комсомольської організації хімічного факультету.

На фотографії в сьогоднішній газеті ви бачите й одного з кращих випускників філологічного факультету Анатолія Чухрія. І хоч немає біля нього його колеги, але немов бачиш їх поруч... Дюкарев, Нахапетов, Соколянський, Ребус. Це — незмінні учасники всіх виступів університетської художньої самодіяльності. Без них не грав би так добре струнний оркестр, не ви-

кликали б стільки сміху і весело-щів інтермедії і конференс, які нерідко писав Марк Соколянський. Двох подруг-випускниць фізико-математичного факультету Людмилу Мельничук і Лідію Лисіну можна уявити лише разом. Вони і шлях громадської роботи пройшли однаковий. З перших же днів вступу до університету до останніх днів перебування в ньому діяча — активні учасниці громад-

ської життя на курсі і на факультеті.

Великим авторитетом на V курсі фізико-математичного факультету користувався Сталінський стипендіат Валентин Вартанов, який

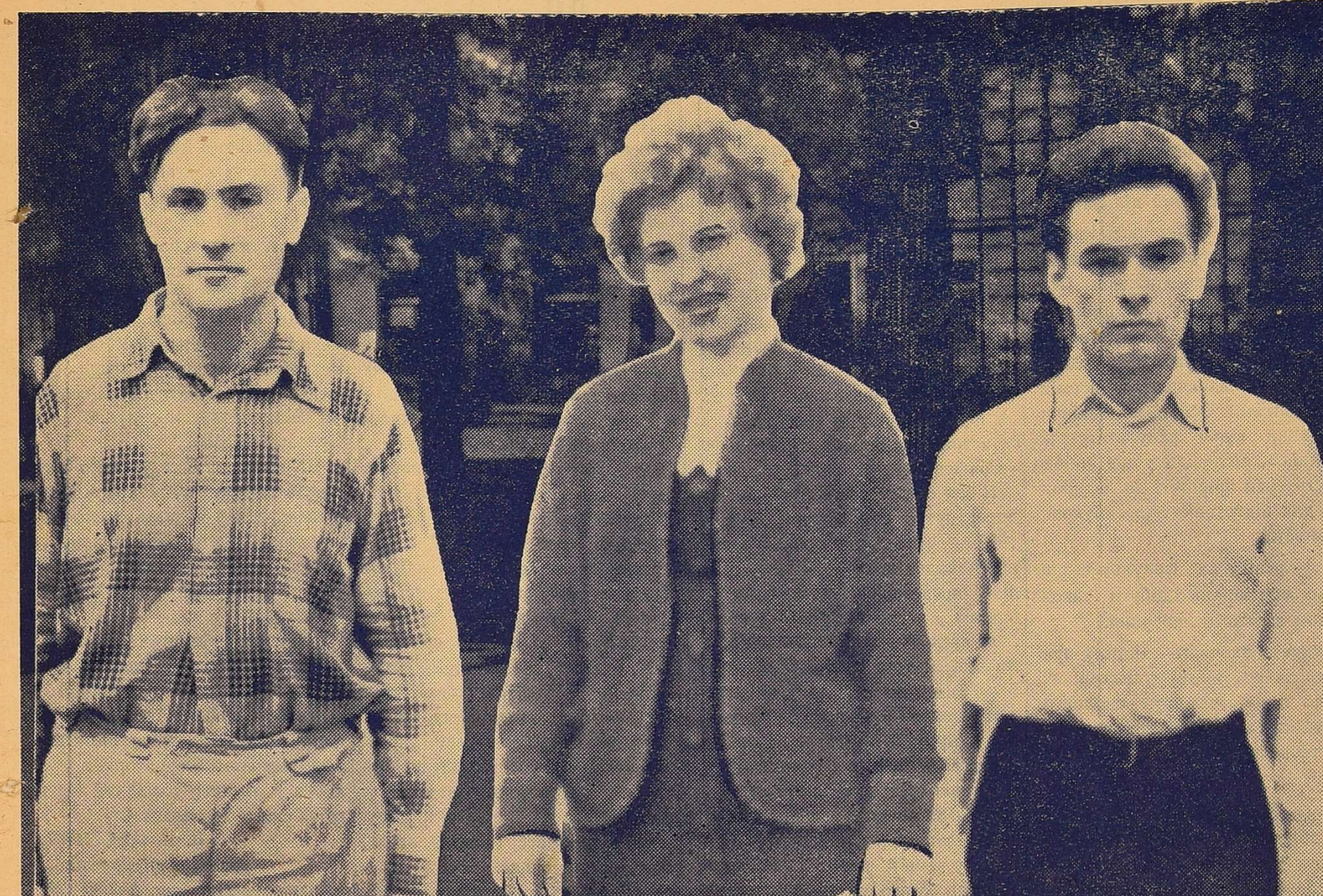
БЕРЕЖИ ЧЕСТЬ

Редакція нашої газети звернулася до директорів і заучив шкіл Одеської області з проханням розповісти про роботу наших випускників. Відгуки надходять різні. Але більшість з них — хороші, вони сповнюють почуттям гордості за працюючих людей, які закінчували наш університет. Випускник Одеського державного університету — значить прекрасний спеціаліст, хороша людина. Вихованню цих благородних якостей присвячують своє життя кращі вчені нашого університету. Це завдання не-

змінно перебуває в центрі уваги партійної, комсомольської та профспілкової організації. Приємно, що це золоте правило стали обирати членом комсомольського бюро факультету, а на IV курсі — членом бюро комітету ВЛКСМ університету.

Минули роки навчання... Людина стає на шлях самостійного, трудового життя. Як пройти цей шлях найкраще, найвірніше? Ось питання, яке на певному етапі життя неминуче постає перед кожним з нас. І від кожного з нас життя вимагає правильної відповіді на це питання. Власний досвід життя, той трудний шлях, який я пройшла, і приклад моїх друзів по роботі глибоко переконали мене (в який раз) в тому, що найкраще й най-

З ТОБОЮ ЙТИ В ПУТІ ТВОЇЙ

ШИРО БАЖАЮ ВАМ ЩАСТЯ

Я на рік молодший від Одеського (Новоросійського) державного університету, який був заснований в 1865 році. Мені 95-ий рік. Багато щасливих років провів я в стінах рідного університету. А зараз прийшов час відпочивати. Через хворобу я вже майже сім місяців не покидаю квартири. Систематично одержую університетську газету. Вона допомагає мені ближче знати життя нашого університету. З радістю дізнався про такі події, як відвідання університету високошановним гостем, поетом-гуманістом М. Т. Рильським та про ряд інших важливих подій. Слідкую за навчанням студентів, радію їх успіхам, турбуюсь невдачам. Сьогодні, користуючись нагодою, вітаю колектив вчених університету з випуском нового загону молодих спеціалістів.

Щиро бажаю нашим випускникам щасливої дороги, творчих успіхів. В добру путь, молоді і завзяті.

Професор А. Г. ГОТАЛОВ.

Вони були завжди серед перших

На фото випускники: Валентин Вартанов (фізико-математичний факультет), Галина Черненко (географічний факультет), Анатолій Чухрій (філологічний факультет).

ВАШ КРАЩИЙ ПРИКЛАД

активні комсомольські організатори на своїх факультетах. І це не заважало їм вчитися на «відмінно».

Студенти географічного факультету добре знають випускницю факультету Галину Черненко. Вона завжди була вимоглива до себе і своїх товаришів. Комсомольські доручення завжди виконувала з волею, з любов'ю.

РІДНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

професію учителя. Я люблю цю професію, вона зробила мене щасливою.

В школі, де я працюю, поряд з мною трудяться вчителі, що закінчили Одеський державний університет.

Людмила Костянтинівна Ткаченко закінчила російський відділ філологічного факультету в 1949 році. Це порівняно недавно. Але до молоді вчительки прислухаються не тільки учні. Її поради цінують і вчителі. Людмила Костянтинівна, як кажуть, душу вкладає в роботу, і її праця дає високий врожай. Про це говорить грамотність її учнів, їх велика любов до художньої літератури.

Тетяна Степанівна Шаповал — біолог. Закінчила університет в 1940 році. За самовіддану працю їй нагороджено значком «Відмінник народної освіти».

Напружене духовне життя, інтерес до найкращих проблем сучасності, прагнення осмислити їх, передати все, що вони знають, своїм вихованцям — ось риси, властиві моїм молодим колегам. Вони — активна сила загальнокультурного фронту нашої школи, працюючі, невтомні, високо освічені. Я пишаюся своїми молодими колегами.

дуже багато часу приділяв роботі в наукових гуртках. Випускниця біологічного факультету, Мечниковський стипендіат Лена Марченко і випускниця хімічного факультету Лілія Мітіна —

Нести в маси світло знань, розвивати в людині почуття прекрасного, вносити і свою часточку в створення радісного світу краси і щастя, про який мріяли кращі люди минулого. Що може бути кращого?

Наша школа домоглася великих успіхів у трудовому вихованні учнів. Вони беруть зараз поспіль участь в загальнокорисній праці. Роблять вони це з ентузіазмом. І учать їх цьому вчителі. Серед них і ті, хто, як і ви, вчився в стінах університету.

В чому запорука успіху в роботі молодого спеціаліста? Неспокій на творча думка, постійне вдосконалення своєї майстерності, що досягається наполегливою працею — ось одна з необхідних умов успіху. Завжди пам'ятайте, молоді друзі, проблеми ідейності і майстерності викладання завжди повинні бути в центрі вашої уваги. Не лякайтеся невдач, вони є у кожного, але наполегливо боріться з ними. Сміливо крокуйте назустріч свіжому вітрові. І про вас, як і про моїх колег Л. К. Ткаченко та Т. С. Шаповал, скажуть люди: «Це випускники Одеського університету? Хорощі спеціалісти!».

К. І. ГРИЦАНЬ.

Радісними були останні дні липня цього року у студентів-заочників фізгеографів. Вони склали останній державний екзамен з фізичної географії. Всі, хто в 1954 році вступив до університету на географічний факультет, ставив собі за мету: підвищити свій ідейний і фаховий рівень.

На протязі всіх років навчання були успіхи, а разом з ними і труднощі. Але кожен студент перемігав ці труднощі, адже в науці немає широкої стовпової дороги... Велику допомогу нам подавав професорсько-викладацький колектив. Особлива увага зверталася на зв'язок теоретичних знань з практикою. Так, наприклад, в 1958 році для студентів географічного факультету була проведена екскурсія

Кожний, хто любить і читає нашу газету, добре знає Валентина Мороза, Григорія Шендрика, Анатолія Борзняка, Петра Осадчука. З першого курсу прийшли вони до редакції газети «За наукові кадри» і були її активними кореспондентами протягом п'яти років.

Звичайно, не завжди їхні статті і вірші були вдалими, але коли перекортаеш підшивки газет за минулі п'ять років, наочно бачиш творчий ріст хлопців.

Ось воно, самостійне життя! Одержані дипломи, призначення на роботу! У вересні ви, дорогі наші друзі, будете розпочинати своє трудове життя в різних кінцях нашої великої Вітчизни, а ми будемо продовжувати навчання в університеті. Ваш приклад у навчанні і громадській роботі, як прапор, понесемо далі, продовжуючи і розвиваючи кращі університетські традиції.

Бажаємо вам успіхів у всьому, шановні наші випускники!

Юрій ШЕПЕЛЄВ,
студент III курсу,
філологічного факультету.

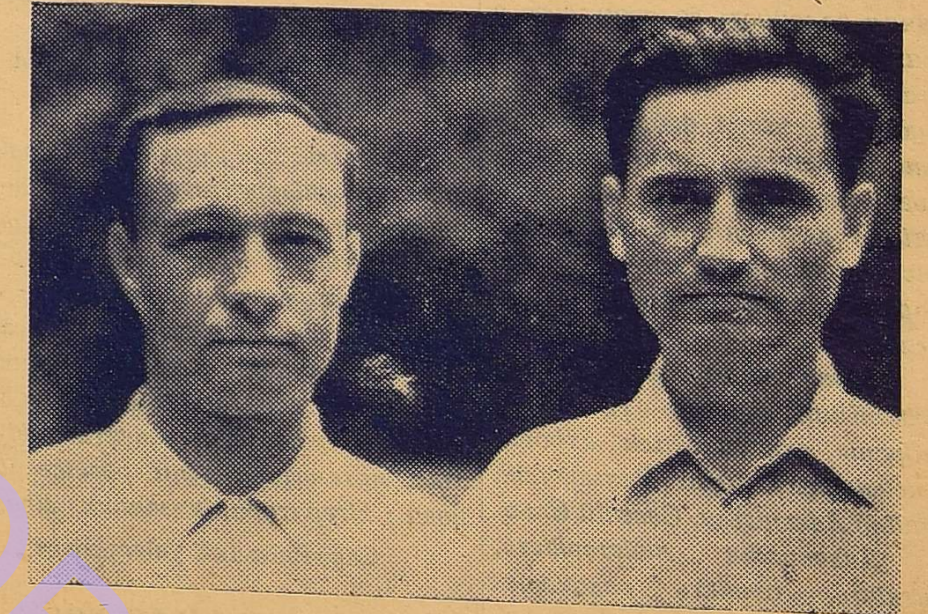
РАДІСНІ ДНІ

з основ виробництва на верстатобудівний завод. З основ геоморфології, гідрології проводились екскурсії на лимани Одеси, до Чорного моря тощо. Організовано було також чимало практичних лабораторних занять з географії, геоморфології та інших предметів.

І ось настали державні екзамени — остання, справжня перевірка набутих знань.

Всі наші студенти державні екзамени склали успішно. Тепер, одержавши диплом — цей почесний документ про закінчення університету, — кожен з нас застосуємо набуті знання на практиці, безпосередньо на виробництві.

П. М. ШАПОВАЛ.

В числі тих, хто закінчив у цьому році заочний відділ географічного факультету учителі географії О. Зелінський та В. Сузенович.

Фото П. Іванова.

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Факультет іноземних мов Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова готує філологів, висококваліфікованих спеціалістів іноземних мов для педагогічної роботи в середній школі, у вищих учбових закладах і наукових установах.

Факультет має значні досягнення в справі підготовки спеціалістів. Чимало його вихованців працюють в багатьох інститутах, наукових закладах та інших установах на Україні і в багатьох республіках. Переважна частина вихованців працює на почесній і благородній роботі вчителя — виховує молоде покоління будівників комуністичного суспільства.

Факультет іноземних мов має відділи англійської, німецької, французької мови з відповідними спеціальними кафедрами. Підготовка студентів проводиться в нерозривному зв'язку з науковою і практичною роботою кафедр англійської, німецької, французької філології. Для послуг студентів є численні кабінети і лабораторії, які мають сучасне технічне обладнання.

Студенти факультету іноземних мов здобувають широку філологічну підготовку. Крім предметів основної профільної спеціальності (англійська, німецька, французька мови), вони вивчають другу іноземну мову (за вибором), основи марксистсько-ленінської філософії, історію КПРС, політичну еконо-

мію, літературу та історію зарубіжних країн. На факультеті читаються також спеціальні курси і семінари.

Студенти факультету проходять педагогічну практику в школах, піонерських таборах, де навчаються використовувати набуті знання у своїй практичній діяльності.

Значну увагу приділяють кафедри залученню студентів до виконання наукових досліджень. Студенти працюють у відповідних гуртках, об'єднаних в наукове товариство. Щороку кращі студентські роботи відзначаються преміями, грамотами. Особи, які закінчили повний курс факультету на «відмінно», після 2-х років роботи можуть бути прийняті до аспірантури для підготовки до наукової діяльності.

Вищу освіту на факультеті іноземних мов можна здобути також шляхом заочного навчання.

Студенти заочного відділу працюють за учбовими планами, які дають їм можливість оволодіти іноземними мовами, одержати глибокі теоретичні лінгвістичні знання.

Особи, які бажають вступити на факультет іноземних мов, повинні скласти такі екзамени: російська мова і література або українська мова і література (твір), українська або російська мова (диктант), історія СРСР, іноземна мова.

Очима друзів

Одесити — наші гості

За півгодини до початку концерту студентський клуб був переповнений. Всі хотіли побачити виступ учасників художньої самодіяльності Одеського університету, порівняти їх досягнення з нашими.

Добре враження справив хор. В чіткій розбивці на голоси, в точному веденні партій, у відмінній художній обробці основна заслуга, очевидно, належить керівнику хору Георгію Косинському. Особливо майстерно виконано пісні «Реве та стогне Дніпр широкий» і «Пісня старих комсомольців» Молчанова. Із вокальних номерів заслужений успіх випав на долю працівника фізико-математичного факультету Володимира Макарова, який виконав дві неаполітанські пісні. Взагалі треба відмітити, що майже всі вокалісти-одесити з великим умінням володіють голосом, чого в наших сольних номерах часто не вистачає.

Чудовий виступ добре налагодженого квінтета дипломаток-філологів викликав бурю аплодисментів. У виконанні народних українських пісень він стоїть на межі професійного хорового колективу.

Із задоволенням дивились ми оригінальний номер — сценку «В ресторані», яку виконали акробати-ексцентрики Айрат Рахматулін, Михайло Афанасьєв, Євгеній Єрьомін. Дивовижна майстерність, спритність, точність виконання справили добре враження.

Не можна не відзначити загодування і добру постановку танцювальних номерів (керівник Юрій Тубін). Привертає до себе

увагу масовість в танцях. Особливо цікаво побудована танцювальна сюїта «Дружба народів».

Щодо художнього читання, то воно мало б бути змістовнішим.

Друге відділення концерту вразило нас оригінальністю ведення програми. Багатство дотепного, веселого конферансу на студентські теми зробило концерт цікавим, життєрадісним. Жаль, що не були названі автори цих жартів, інтермедій, пародій. (Автор конферансу — випускник філфаку Марк Соколянський. — примітка редакції «З. Н. К.»).

Л. КОНОНОВА,
студентка Ужгородського університету.

У вузах країни

ДОПОМАГАЮТЬ РОБІТНИКАМ І КОЛГОСПНИКАМ

На протязі року студенти Саратовського університету підготували до вступу у вузи і технікуми біля 500 робітників. Чимало з них готується вступати до університету.

Відкрились безкоштовні курси для колгоспників, рекомендованих до університету. Щодня в них по 8 годин відбуваються заняття з фізики, математики, хімії, російської мови і літератури, іноземних мов. Саратовський університет.

НОВА ФОРМА ШЕФСЬКОЇ РОБОТИ

Нову форму шефської роботи знайшли студенти-біологи Дні-

пропетровського університету, майбутні педагоги. Їх підшефні — діти школи-інтернату, серед яких чимало сиріт. Студенти вирішили так: кожний шеф має молодшу сестру або брата.

Періодично шефи збираються на наради, діляться своїми враженнями, спостереженнями.

В недалекому майбутньому молоді вихователі планують узагальнити цінний матеріал своїх спостережень і з допомогою кафедри педагогіки надрукувати його під назвою «Роздуми початкучого педагога».

Дніпропетровський університет.

Астрономічній обсерваторії університету— 90 років

В червні цього року минуло 90 років існування астрономічної обсерваторії нашого університету. Вона була заснована трудами першого її директора, професора Л. Ф. Беркевича — астронома-геофізика, який досліджував рух небесних тіл.

Другий директор, професор А. К. Кононович, який керував обсерваторією протягом 30 років, надав їй роботам астрофізичного напрямку. Він вивчав явища, що відбуваються на Сонці, визначав силу світла небесних світил, ввів у практику астрономічних спостережень фотографування.

Після смерті А. К. Кононовича директором обсерваторії був у 1912 р. призначений професор, пізніше академік АН УРСР А. Я. Орлов, представник класичного напрямку в астрономії. При ньому було засновано установлене трудами знаменитого вченого механіка І. А. Тимченка першокласне меридіанне коло — точний кутовимірний інструмент — і було розпочато багаторічні роботи по точному визначенню положень небесних світил, визначенню координат географічних широт і дослідженню приливів у земній корі. А. Я. Орлов приклав багато зусиль для розвит-

ку науки про вимірювання сили ваги.

Після закінчення Великої Вітчизняної війни в обсерваторії почали розвиватися обидва напрями досліджень — і астрономічний і астрофізичний. Особливого розвитку набула обсерваторія завдяки проведенню Міжнародного геофізичного року (1957—1959).

Світло і дим міста заважають виконанню надійних астрономічних спостережень. Тому було засновано три філіали обсерваторії — в Маяках, на березі Дністра, в Крижанівці і в Ботанічному саду. Ці три філіали дозволяють ретельно вивчати шляхи метеорів у земній атмосфері. А це необхідно для вивчення фізичних властивостей верхніх шарів повітря. З проблеми «вивчення метеорів» наша обсерваторія — головуюча установа Радянського Союзу програми МГР. Зараз в обсерваторії закінчується обробка багатющих матеріалів — фотознімків метеорів.

В обсерваторії освоєні також радіолокаційні спостереження метеорів, які дозволяють зареєструвати метеор в будь-яку погоду, при хмарному небі і навіть вдень, коли зірок не видно.

Велику роль в обсерваторії віді-

грають дослідження перемінних зірок як візуальні, так і фотографічні.

За рішенням Міжнародного астрономічного конгресу, який відбувся в 1958 році в Москві, нашій обсерваторії доручено організувати колективну роботу по систематичному спостереженню перемінних зірок типу короткоперіодичних цефеїд. В цій роботі, крім радянських астрономів, беруть участь астрономи Польщі, Угорщини, Німецької Демократичної Республіки, Чехословаччини, Італії, Нової Зеландії і США.

Наші астрономи успішно виконують величезну програму спостережень, в яку входять визначення на меридіанному колі точних положень багатьох тисяч зірок. Керує цією роботою Пулковська обсерваторія.

Успішний розвиток наукової і навчальної роботи (досить сказати, що за останні 10 років з обсерваторії вийшло більше 20 кандидатів наук) настійно вимагають перетворення обсерваторії і її філіалів в науково-дослідний інститут в системі університету.

В. П. ЦЕСЕВИЧ,
директор обсерваторії,
член-кореспондент АН УРСР.

СПОКІЙНИЙ І ГАРЯЧИЙ

Якось один надзвичайно спокійний чоловік, помітивши, що у приятеля загорілась пола халата, сказав:

— Я вже давно щось помітив. Хотів було тобі сказати, та все боюсь: людина ти невтримана, чого доброго скипиш. А не сказати — як би ти не зазнав великої втрати. Як по-твоєму, сказати тобі чи не сказати?

Приятель спитав, в чім справа.

— Та ось халат на тобі горить... Той закричав:

— Якщо ти давно помітив, то чому ж не сказав одразу?

— Ну ось! Недарма я говорив, що ти занадто гарячий!

ЦЕ МЕНЕ НЕ СТОСУЄТЬСЯ

Одного хвалька-хірурга запросили в дім воїна, який в одному з боїв був поранений стрілою.

Хірург взяв гострі, як бритва, ножиці, відрізав кінець стріли, який був зверху, і зібрався йти.

— Стривай! — сказав воїн. — Як же мені бути? Адже нарешті залишився в мені?

— Це мене не стосується, — відповів хірург. — Щодо хірургії, я все зробив. А тепер вам слід звернутися до лікаря по внутрішніх хворобах.

ПОВСТЯНИЙ КАПЕЛЮХ

В жаркий день один чоловік, обливаючись потом, йшов по дорозі. На голові в нього був повстяний капелюх. Побачивши велике дерево, він вирішив відпочити у тіні і стій прохолоди і попрямував до

ПОПРАВКА

В № 21 нашої газети від 23 червня трапилась помилка. В статті «Про роботу в сітці партійної освіти» («Пропозиції і побажання») п'ятий абзац слід читати так: «А. І. Костарев (професор фізико-математичного факультету). Організувати групу самостійно вивчаючих з питань атеїстичної пропаганди на фізико-математичному факультеті».

нього. Тільки-но він опинився під розложистим віттям, він зняв з голови капелюх і, обмахуючись ним, як віялом, сказав:

— Без цього капелюха я й зовсім би запарився!

ВІДПОВІДІ

на запитання, вміщені в добірці «В годину дозвілля» в № 21 нашої газети від 23 червня.

НАЗВІТЬ ІМЕНА ЦИХ РОСІЙСЬКИХ МАНДРІВНИКІВ

- 1). Геннадій Іванович Невельський.
- 2). Микола Михайлович Пржевальський.
- 3). Григорій Якович Седов.
- 4). Семен Дежнев.
- 5). Петро Петрович Семенов-Тяньшанський.
- 6). Володимир Клавдійович Арсенев.

ВІВЦЯ І ЗВІРІ

За день, тобто за 12 годин, лев з'їсть 12 овець, вовк — 6, пес — 4, а всі разом — 22 вівці; одну вівцю вони з'їдять в 22 рази скоріше, тобто в 6/11 години.

ПЕРЕТВОРЮВАЧІ ПРИРОДИ

1. К. А. Тімірязєв,
2. В. В. Докучаєв,
3. Д. Н. Лисенко. За порадою свого сина, агронома Т. Д. Лисенка.
4. І. В. Мічурін.
5. В. Р. Вільямс.

РЕПЕТИТОР

Чорного сукна було куплено 75 аршин, білого — 63.

Редактор В. В. ФАЩЕНКО.